

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Eduskunnan arkisto – arkistoesittely

Arkistoseminaari: Asiakirjat vallan
ytimestä – politiikan ja hallinnon lähteillä
31.10.2025 Pikkuparlamentti

Tutkija Joni Krekola, eduskunnan arkisto

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Eduskunnan arkisto - historiaa

- Perustettu 1872, aineistoja vuodesta 1863 lähtien
- Eduskunnan kirjasto ylläpiti pitkään arkistoa sivutoimenaan
- Ammattimaisesti ylläpidetty arkisto vasta 1990-luvulta lähtien
- Henkilökunta nyt: arkistopäällikkö, 5 tietoasiantuntijaa ja tutkija
- Autonomia: arkistolaissa eduskunnan arkistoon sovelletaan vain pykälää, jotka sisältävät yleisiä määräyksiä arkistotoimesta ja sen järjestämisestä
- Jari Suutari: Eduskunnan arkisto – kirjaston osa vai osa kirjastoa? Teoksessa Eläköön Eduskunnan kirjasto (2022)

Millaista aineistoa eduskunnan arkistossa?

- Mitä eduskunnan arkistossa on? lainsäädäntöprosessi eduskunnassa + hallinnon asiakirjat + erikoiskokoelmat + kuvat + haastattelut
- Kokoelmat: keskusarkisto, kuva-arkisto ja muistitietoarkisto
- Mitä eduskunnan arkistossa ei ole? Eduskuntaryhmät, edustajien aineistot
- Eduskunnan arkistossa tietoa, jos aiheesta on hallituksen esitys (HE)
- Lisäksi ajankohtaiskeskustelut: selonteot, PM ilmoitus, VN tiedonanto, välikysymys jne.
- Esim. päätöksenteko NATO-jäsenyydestä: kansanedustajat muodostivat kantansa keskustellen selontekomenettelyn pohjalta + valiokunnat

Keskusarkisto

- Valtiopäiväasiakirjat säätyvaltiopäiviltä 1863 lähtien
 - Kysytyin ja käytetyin aineisto -> Kristiinan esitys
 - Paperisina asiakirjoina, painettuina, sähköisinä asiakirjoina (2015-) sekä mikrokortteina ja -filmeinä

Mitä sellaista, mitä ei löydy painetuista vp-asiakirjoista?

- Säätyvaltiopäivät esim. Säätytalon rakentaminen, patsasvaltuuskunnat, paloviina-adressi
- Valiokuntien asiantuntijalausunnot kysytyimpiä – miksi?
- Eduskunnan kanslian aineistot
 - Kansliatoimikunta, puhemiesneuvosto, virkamiesten päätösluettelot, työryhmien asiakirjat, henkilöstöhallinto
 - Osa aineistoista on yhä osastojen ja yksiköiden hallussa
- Tehtäviin kuuluu myös arkistotoimen ohjaus, kehittäminen ja suunnittelu eli esim. tiedonohjaussuunnitelmien laadinta
- Kirjaamo ja asiakirjahallinto

Erikoiskokoelmat

- Antellin kokoelma
- Kansalaisadressit ja eduskunnan kerhot
- Eduskuntakiinteistöjen rakentaminen
- Kansainvälinen toiminta IPU, PN, Etyj jne.
- Vierailut – matkaraportit
- Vaalimainoskokoelma 1952-2023

Kuva-arkisto

- Eduskunnan kuvakokoelman kuvalainat ja kuvien käytön neuvonta
- Yli 200 000 eduskuntaan ja eduskuntatyöhön liittyvää valokuvaa
- Vanhempaa materiaalia satunnaisesti - pääosa kuvista on otettu 1960-luvulta alkaen
- Digitaaliseen kuvaukseen siirryttiin 2000-luvun alkuvuosina, jolloin kuvamäärä räjähti
- Nykyiset ja entiset kansanedustajat, eduskunnan arkkitehtuuri, täysistunnot, vierailut ja eduskunnan muut tapahtumat
- Kuvien käyttö on maksutonta
- Jakelukanavat Flickr-tili FinnishParliament ja kuvapankki

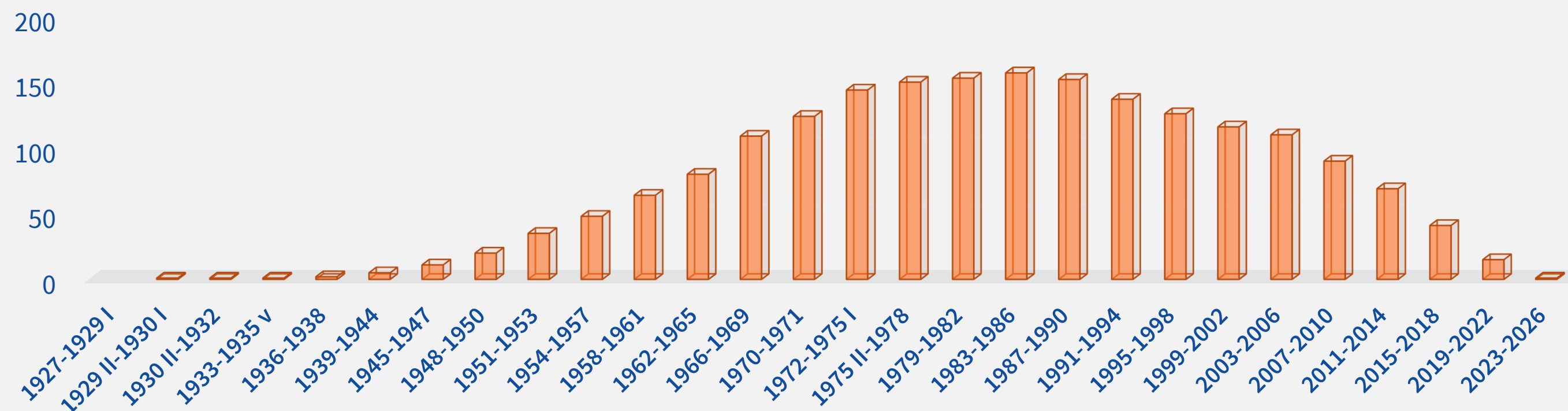

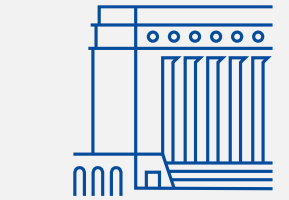
Muistitietoarkisto

- Vuodesta 1988 entisten edustajien haastatteluita, miksi?
 - Suomalaisen demokratian historian tallentaminen toisen maailmansodan jälkeiseltä ajanjaksolta
 - Muistitieto täydentää eduskunnan tuottamia kirjallisia lähteitä kansanvallan kehityksestä
- Tutkimuskäyttöön valmistunut yli 500 haastattelua
- 12-15 uutta haastattelua vuodessa
- Yhteensä 3 200 tuntia haastatteluita, 87 000 tekstisivua - 4 kk kuuntelu-urakka
- Haastattelut tutkimuskäytössä arkistopäällikön luvalla
- Tietokanta ja hakukone: kieliopillisesti jäsennetty hakutulos
- Vuoden arkistoteko vuonna 2018

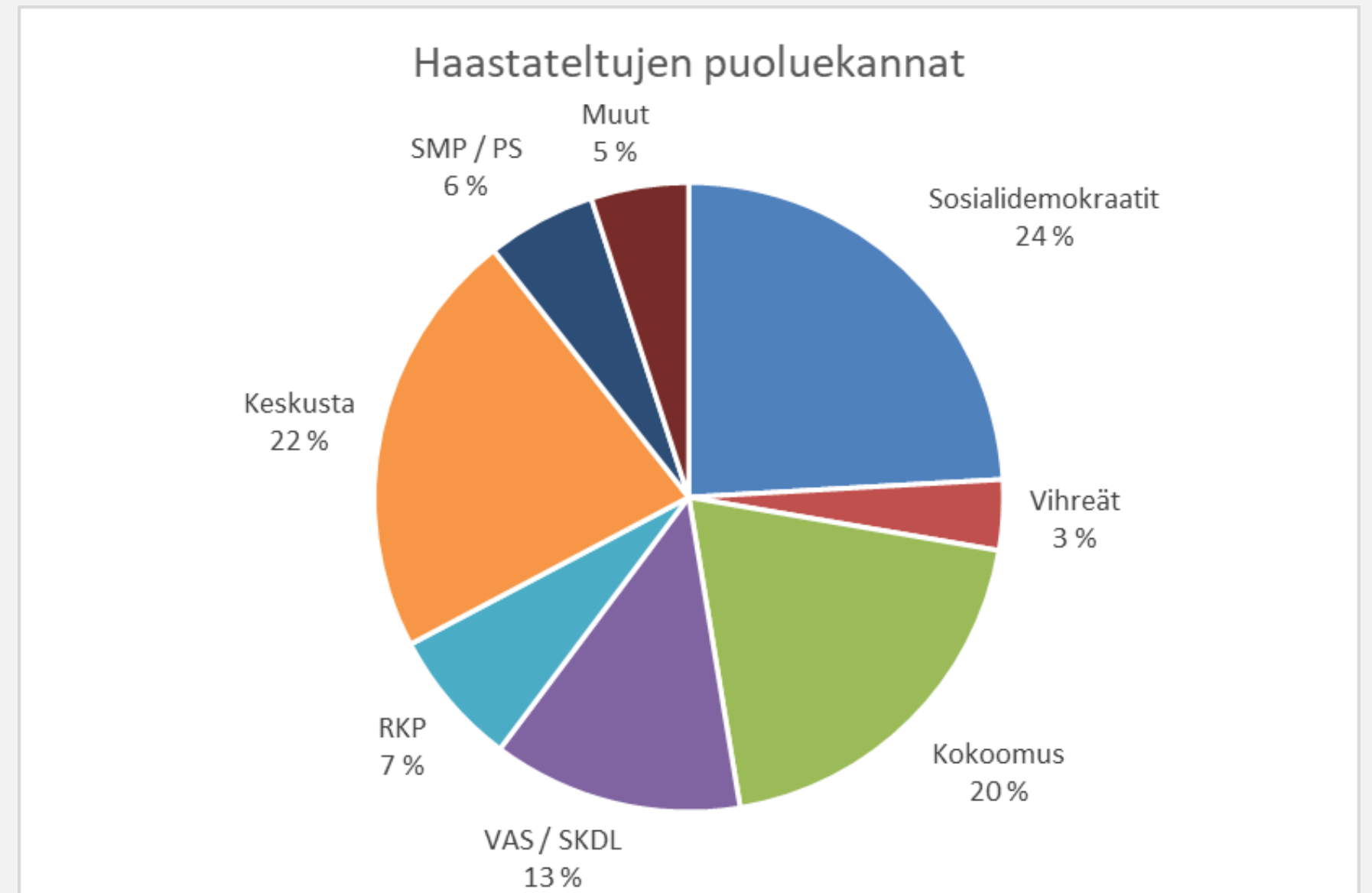
Haastateltujen kansanedustajien osuus vaalikausittain 1929-2023

Haastateltavien valinta

- Pitkäaikaisimmat ja tärkeimpiin tehtäviin valitut edustajat (ministerit, puolueen ja ryhmän johto, valiokuntien pj:t)
- Tavoite edustavuus puolueittain, alueellisesti, sukupuolen mukaan
- Haastatelluista naisia 30,8 %
- Haastattelut äidinkielellä: suomi tai ruotsi

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

Vaalit ja vaalikampanjat

Sosiaalinen tausta ja
poliittinen herääminen

Koulutus ja ura
ennen eduskuntaa

Elämäkerrallinen teemahaastattelu

Eduskuntatyö

- Valiokunnat
- Eduskuntaryhmä
- Valtiopäivätoimet
- Mediasuhteet

Valta ja vallankäyttö,
suomalainen
demokratia ja
parlamentarismi

Ministeriydet ja
Euroopan parlamentti

Eduskunnan arkiston kehityskohteet

- Sähköinen pitkäaikaisarkistointi: SAPA-pilotti
- Arkistojärjestelmän hankinta
 - => aineistojen digitointi paremman säilyvyyden ja saavutettavuuden varmistamiseksi
 - => Arkistoluetteloiden saavutettavuus
- Av-aineiston hallintajärjestelmä hankinta
- Käytettävyys: käyttäjäystävällisempiä alustoja ja käyttöliittymiä digitaalisen arkiston käyttöön
- Arkiston tunnettuus: parannetaan tiedottamista ja kouluttamista

EDUSKUNTA
RIKSDAGEN

**Kiitos
mielenkiinnosta!**

arkisto@eduskunta.fi